

Informe d'activitat
assistencial
**UNITATS
HOSPITALÀRIES
DE
DESINTOXICACIÓ**

Any
2021

**Canal Salut
> Drogues**
Drogues.gencat

Salut/Agència de Salut Pública de Catalunya

S/Sistema de
Salut de Catalunya

 **Generalitat
de Catalunya**

Alguns drets reservats

© 2022, Generalitat de Catalunya.
Departament de Salut.
Agència de Salut Pública de Catalunya
Subdirecció General de Drogodependències

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 4.0 Internacional.

La llicència es pot consultar a la [pàgina web de Creative Commons](#).

Edita:

Agència de Salut Pública de Catalunya
Subdirecció General de Drogodependències

Primera edició:

Barcelona, juny de 2022

Assessorament lingüístic:

Servei de Planificació Lingüística del Departament de Salut

Disseny gràfic:

Subdirecció General de Drogodependències

Disseny de plantilla accessible 1.03:

Oficina de Comunicació. Identitat Corporativa.

Sumari

Introducció	5
Glossari de sigles	6
1. Altes notificades per UHD segons la droga principal	7
2. Perfil sociodemogràfic dels pacients ingressats en les UHD	9
3. Drogues consumides pels pacients ingressats a les UHD	13
4. Motius de les altes de les UHD	15
5. Nombre de dies d'hospitalització i reingressos de les UHD	17
6. Taxes d'altes d'UHD per regions sanitàries	19

Introducció

Les unitats hospitalàries de desintoxicació (UHD) són unitats de curta estada on s'atenen persones amb dependència de substàncies psicoactives o altres addiccions que requereixen tractament en règim hospitalari quan el tractament ambulatori no es considera viable, per l'elevada gravetat i complexitat del consum i les seves conseqüències.

Aquest ingrés forma part d'un pla terapèutic dissenyat pel centre derivador, normalment un CAS. Per tant, un cop la persona és donada d'alta, se la remet de nou al centre derivador o a altres recursos de la xarxa d'atenció a les drogodependències (XAD).

L'ingrés es fa de manera voluntària i programada, i permet abordar la fase de desintoxicació de substàncies addictives en règim d'internament hospitalari.

En els apartats següents es descriuen: les altes notificades per les UHD de la XAD de Catalunya, el perfil sociodemogràfic de les persones ingressades, les drogues consumides, els motius de l'alta, indicadors relacionats amb els dies d'hospitalització, els reingressos dins el mateix any, i també les taxes d'alta d'UHD ponderades per edat per cada 10.000 habitants, per regió sanitària.

Glossari de sigles

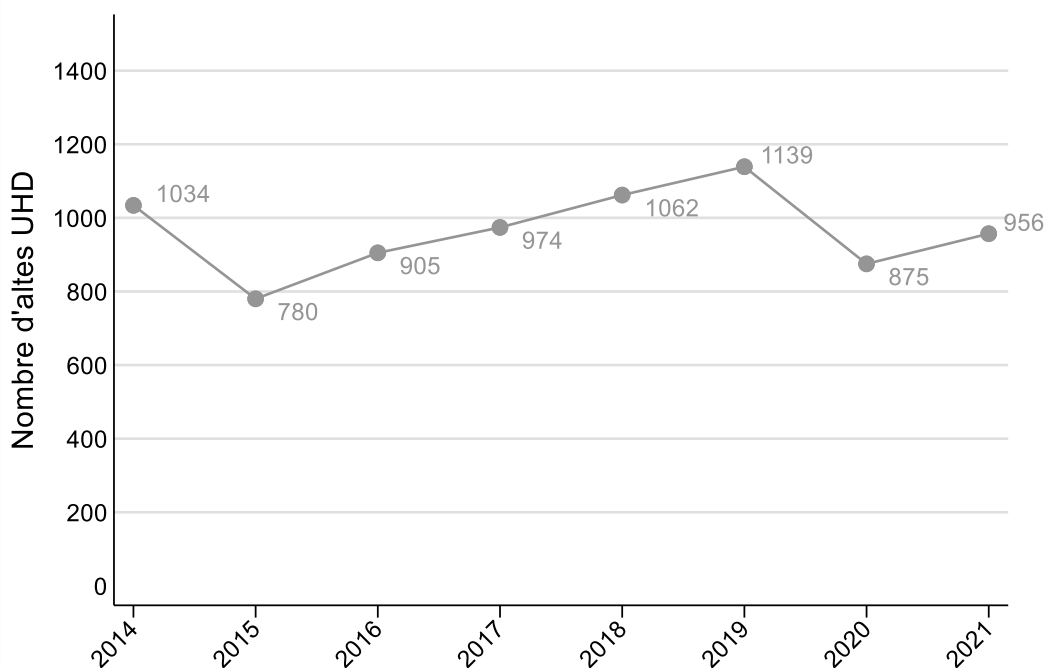
CAS	Centre d'atenció i seguiment a les drogodependències
DE	Desviació estàndard
UHD	Unitats hospitalàries de desintoxicació
XAD	Xarxa d'Atenció a les Drogodependències

Altes notificades per UHD segons la droga principal

1

En la figura 1 es mostra el nombre d'altes notificades per les UHD de la XAD de Catalunya des de l'any 2014. La pandèmia de la COVID-19 pot explicar el cessament de la tendència ascendent que es va observar l'any 2020 i l'important descens del nombre d'altes observades aquest mateix any. L'any 2021 s'han notificat 956 altes, un 9% més que l'any 2020. Malgrat això, durant l'any 2021, la pandèmia de la COVID-19 també ha interferit en el funcionament normal de les UHD.

Figura 1: Evolució anual del nombre d'altes d'UHD

A la taula 1 es mostra el nombre d'altes notificades per cadascuna de les UHD de la XAD segons la droga principal que ha motivat l'ingrés. En la notificació de l'alta de la UHD es poden recollir fins a tres substàncies que en motiven l'ingrés, ordenades en funció de la repercussió del consum en els pacients. Es considera droga principal la que el facultatiu ha indicat en primer lloc.

De les 956 altes del 2021, en el 46% dels casos la droga principal va ser l'alcohol; en el 23%, la cocaïna; en el 12%, l'heroïna; en el 6%, altres drogues, i en el 5%, fàrmacs amb potencial d'abús. A la categoria de fàrmacs amb potencial d'abús s'hi inclouen fàrmacs hipnosedants (53% dels casos), opioides (42% dels casos) i estimulants (5% dels casos).

Taula 1. Altes notificades per UHD segons la droga principal que ha motivat l'ingrés

UHD	Heroïna	Cocaïna	Cànnabis	Alcohol	Tabac	Fàrmacs	Altres	TOTAL
UHD Hospital de Sant Pau	38 (11,9%)	85 (26,6%)	35 (11,0%)	125 (39,2%)	4 (1,3%)	10 (3,1%)	22 (6,9%)	319 (100,0%)
UHD Hospital del Mar	24 (25,8%)	16 (17,2%)	5 (5,4%)	35 (37,6%)	0 (0,0%)	7 (7,5%)	6 (6,5%)	93 (100,0%)
UHD Hospital de Bellvitge	1 (1,4%)	3 (4,3%)	1 (1,4%)	60 (87,0%)	0 (0,0%)	2 (2,9%)	2 (2,9%)	69 (100,0%)
UHD Hospital Germans Trias i Pujol	5 (10,9%)	6 (13,0%)	2 (4,3%)	28 (60,9%)	0 (0,0%)	3 (6,5%)	2 (4,3%)	46 (100,0%)
UHD Hospital Mútua de Terrassa	4 (10,8%)	7 (18,9%)	0 (0,0%)	25 (67,6%)	0 (0,0%)	1 (2,7%)	0 (0,0%)	37 (100,0%)
UHD Hospital Parc Taulí	3 (7,5%)	11 (27,5%)	5 (12,5%)	14 (35,0%)	0 (0,0%)	2 (5,0%)	5 (12,5%)	40 (100,0%)
UHD Hospital Joan XXIII	2 (4,3%)	7 (14,9%)	4 (8,5%)	31 (66,0%)	1 (2,1%)	1 (2,1%)	1 (2,1%)	47 (100,0%)
UHD Hospital Santa Maria de Lleida	3 (21,4%)	4 (28,6%)	1 (7,1%)	5 (35,7%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)	1 (7,1%)	14 (100,0%)
UHD Hospital Santa Caterina	7 (8,6%)	38 (46,9%)	9 (11,1%)	23 (28,4%)	0 (0,0%)	2 (2,5%)	2 (2,5%)	81 (100,0%)
UHD Hospital Vall d'Hebron	15 (19,0%)	19 (24,1%)	5 (6,3%)	31 (39,2%)	2 (2,5%)	4 (5,1%)	3 (3,8%)	79 (100,0%)
UHD Hospital Clínic	14 (10,7%)	20 (15,3%)	13 (9,9%)	60 (45,8%)	2 (1,5%)	11 (8,4%)	11 (8,4%)	131 (100,0%)
Total	116 (12,1%)	216 (22,6%)	80 (8,4%)	437 (45,7%)	9 (0,9%)	43 (4,5%)	55 (5,8%)	956 (100,0%)

Perfil sociodemogràfic dels pacients ingressats en les UHD

2

A la taula 2 es presenta el nombre d'altres notificades en funció del sexe i la droga principal, i s'observa que gairebé el 30% dels ingressos eren de dones. Aquest percentatge és una mica inferior a l'observat l'any 2020 (34%). Les dones presenten percentatges lleugerament superiors pel que fa l'alcohol, el cànnabis i els fàrmacs amb potencial d'abús.

Taula 2. Altres notificades per sexe segons la droga principal que ha motivat l'ingrés 2021

Sexe	Heroïna	Cocaïna	Cànnabis	Alcohol	Tabac	Fàrmacs	Altres	TOTAL
Home	89 (13,1%)	164 (24,2%)	54 (8,0%)	297 (43,9%)	4 (0,6%)	26 (3,8%)	43 (6,4%)	677 (100,0%)
Dona	27 (9,7%)	52 (18,6%)	26 (9,3%)	140 (50,2%)	5 (1,8%)	17 (6,1%)	12 (4,3%)	279 (100,0%)
Total	116 (12,1%)	216 (22,6%)	80 (8,4%)	437 (45,7%)	9 (0,9%)	43 (4,5%)	55 (5,8%)	956 (100,0%)

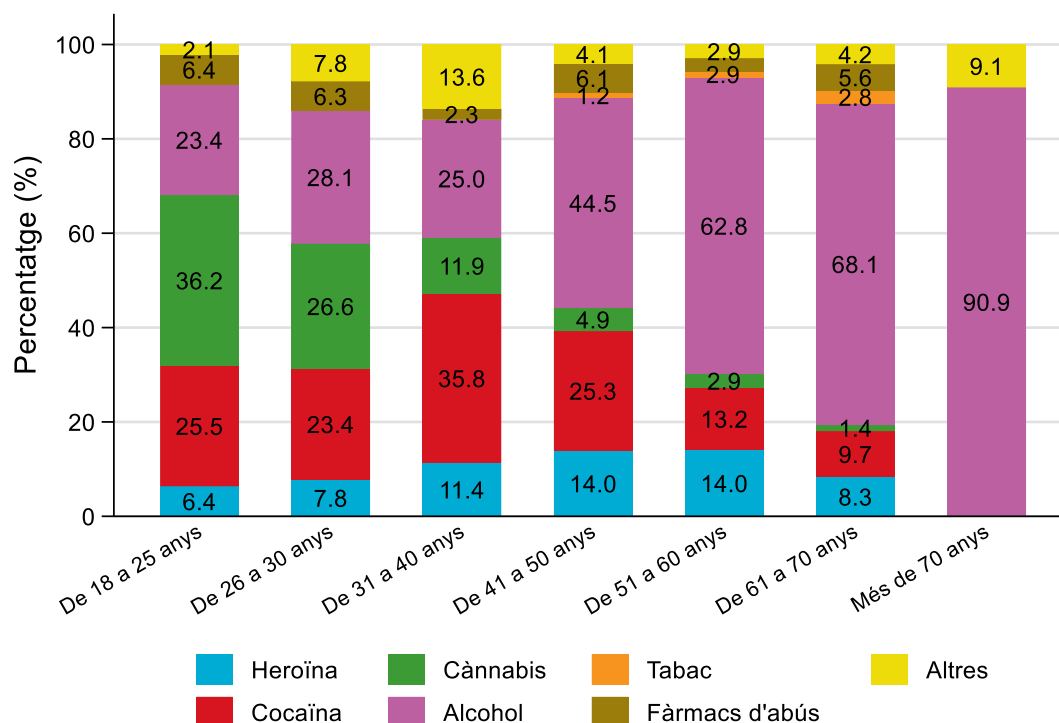
No s'observen grans diferències en l'edat de les persones respecte d'anys anteriors: el 12% té 30 anys o menys; el 54%, entre 31 i 50 anys, i el 34%, més de 50 anys (taula 3).

Si observem la distribució de la droga principal que motiva l'ingrés, es pot veure que en el grup d'edat dels més joves, de 18 a 25 anys, el 36% ingressen per cànnabis, el 25% per cocaïna, i el 23% per l'alcohol. Respecte a l'any anterior, s'hi observa un increment de casos relacionats amb l'alcohol, la cocaïna i el cànnabis. En el grup de 26 a 30 anys, és l'alcohol la substància majoritària per la qual ingressen (28%), seguida de la cocaïna (27%) i del cànnabis (23%). En el grup de 31 a 40 anys, és la cocaïna (36%) la substància majoritària per la qual ingressen. Respecte a l'any anterior, s'ha vist un increment en el percentatge d'altres motivades per aquesta droga en el grup de 31 a 40 anys. A partir dels 40 anys és clarament l'alcohol la droga principal per la qual s'ingressa en la UHD, i aquest percentatge és més elevat en els grups de més edat (taula 3 i figura 2).

Taula 3. Altes notificades per grup d'edat segons la droga principal que ha motivat l'ingrés

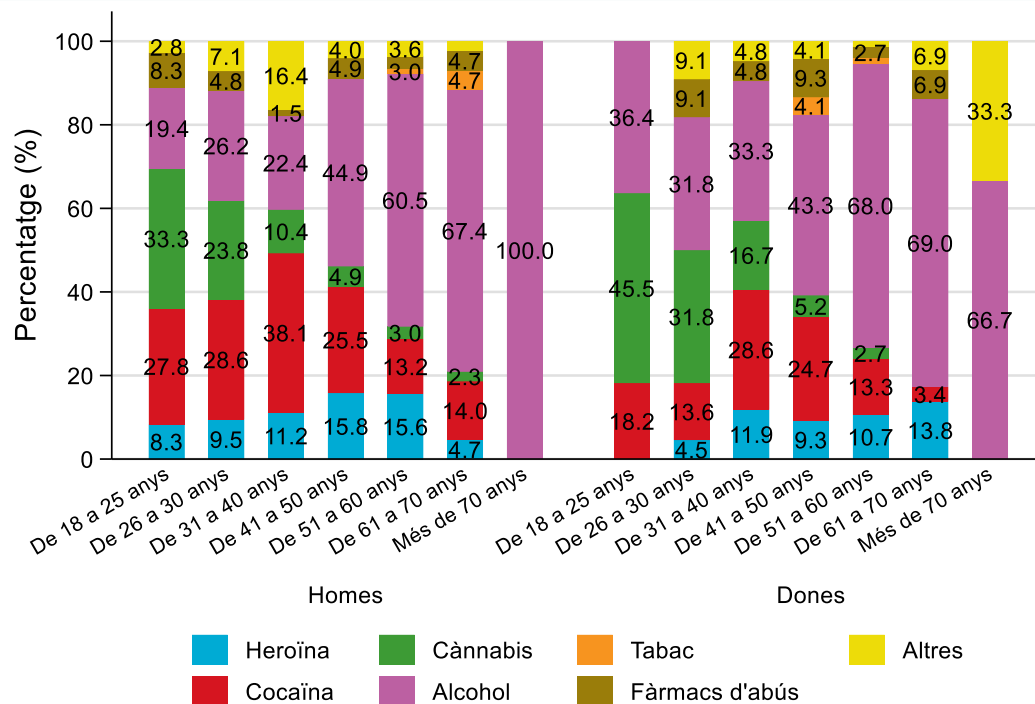
UHD	Heroïna	Cocaïna	Cànnabis	Alcohol	Tabac	Fàrmacs	Altres	TOTAL
De 18 a 25 anys	3 (6,4%)	12 (25,5%)	17 (36,2%)	11 (23,4%)	0 (0,0%)	3 (6,4%)	1 (2,1%)	47 (100,0%)
De 26 a 30 anys	5 (7,8%)	15 (23,4%)	17 (26,6%)	18 (28,1%)	0 (0,0%)	4 (6,3%)	5 (7,8%)	64 (100,0%)
De 31 a 40 anys	20 (11,4%)	63 (35,8%)	21 (11,9%)	44 (25,0%)	0 (0,0%)	4 (2,3%)	24 (13,6%)	176 (100,0%)
De 41 a 50 anys	48 (14,0%)	87 (25,3%)	17 (4,9%)	153 (44,5%)	4 (1,2%)	21 (6,1%)	14 (4,1%)	344 (100,0%)
De 51 a 60 anys	34 (14,0%)	32 (13,2%)	7 (2,9%)	152 (62,8%)	3 (1,2%)	7 (2,9%)	7 (2,9%)	242 (100,0%)
De 61 a 70 anys	6 (8,3%)	7 (9,7%)	1 (1,4%)	49 (68,1%)	2 (2,8%)	4 (5,6%)	3 (4,2%)	72 (100,0%)
Més de 70 anys	0 (0,0%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)	10 (90,9%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)	1 (9,1%)	11 (100,0%)
Total	116 (12,1%)	216 (22,6%)	80 (8,4%)	437 (45,7%)	9 (0,9%)	43 (4,5%)	55 (5,8%)	956 (100,0%)

Figura 2. Altes notificades per grup d'edat segons la droga principal que ha motivat l'ingrés

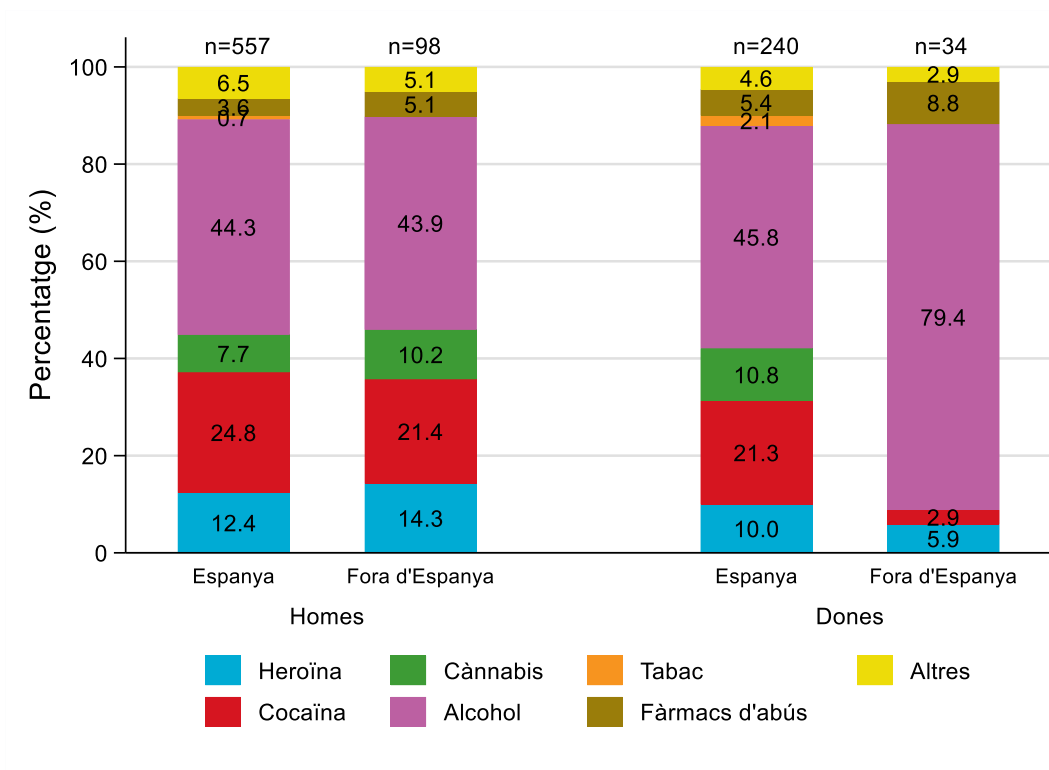
Quan és té en compte el sexe (figura 3), es pot observar que la distribució de la droga principal és diferent segons l'edat. Hi ha un percentatge més elevat d'ingressos motivats per l'alcohol com a droga principal entre les dones i en la majoria de les franges d'edat. També s'hi observa un percentatge més elevat d'altres motivades pel cànnabis entre les dones més joves i per fàrmacs amb potencial d'abús en la majoria de grups d'edat.

Figura 3. Altes notificades per grup d'edat segons la droga principal que ha motivat l'ingrés, en funció del sexe

El 83% de les persones ingressades havien nascut a Espanya i del 3% se'n desconeix el lloc de naixement. Si es té en compte el sexe, es pot observar que la distribució de la droga principal és diferent segons si havien nascut o no a Espanya. La droga que principalment motiva l'ingrés entre les dones nascudes fora d'Espanya és el alcohol (79%). Entre les dones nascudes a Espanya l'alcohol és la droga majoritària en un percentatge molt menor (46%), seguida de la cocaïna (21%), el cànnabis (11%) i l'heroïna (10%).

Figura 4 . Altes notificades per lloc de naixement segons la droga principal que ha motivat l'ingrés, en funció del sexe

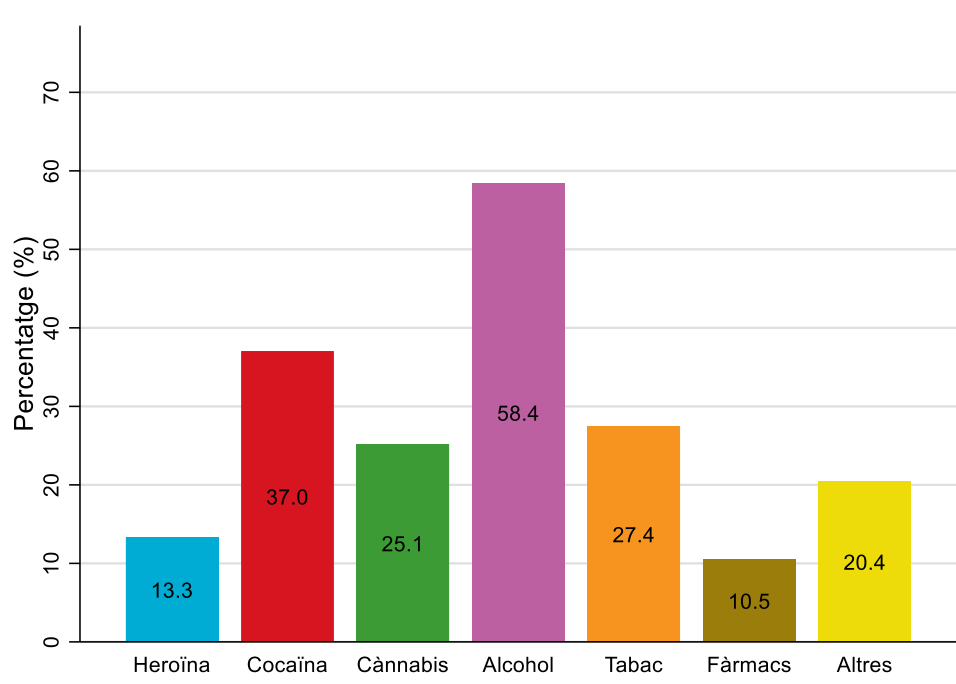

Drogues consumides pels pacients ingressats a les UHD

3

En gran part dels ingressos en les UHD es presenten problemàtiques associades a més d'una substància. Tal com es pot veure a la figura 5, l'alcohol estava present en el 58% dels casos; la cocaïna, en el 37%; el tabac, en el 27% i el cànnabis, en el 25% dels ingressos a les UHD.

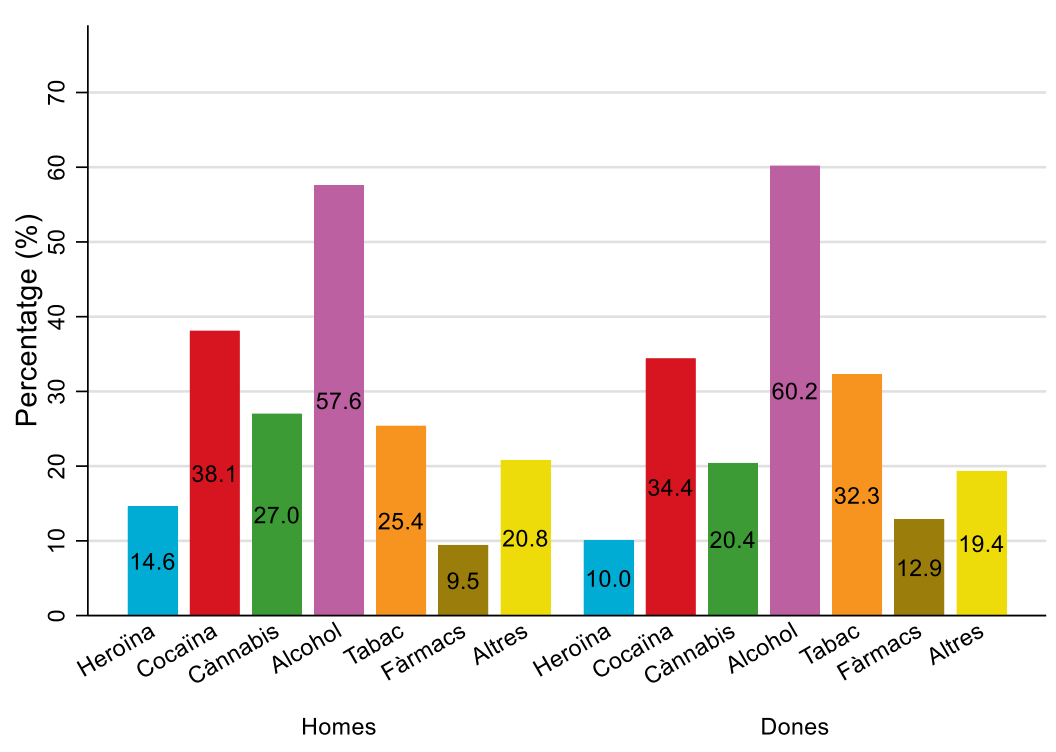
Figura 5. Drogues que motiven l'ingrés a la UHD, amb els percentatges corresponents a cada droga, n = 956

Per cada alta es pot notificar un màxim de tres drogues.

Aquests percentatges són lleugerament diferents en el cas dels homes i les dones. Entre les dones hi ha percentatges superiors de consum de les substàncies legals, com l'alcohol, tabac i fàrmacs amb potencial d'abús, comparats amb els homes (figura 6).

Figura 6. Drogues que motiven l'ingrés en la UHD, amb els percentatge corresponents a cada droga, en funció del sexe. Homes n = 677, dones n = 279

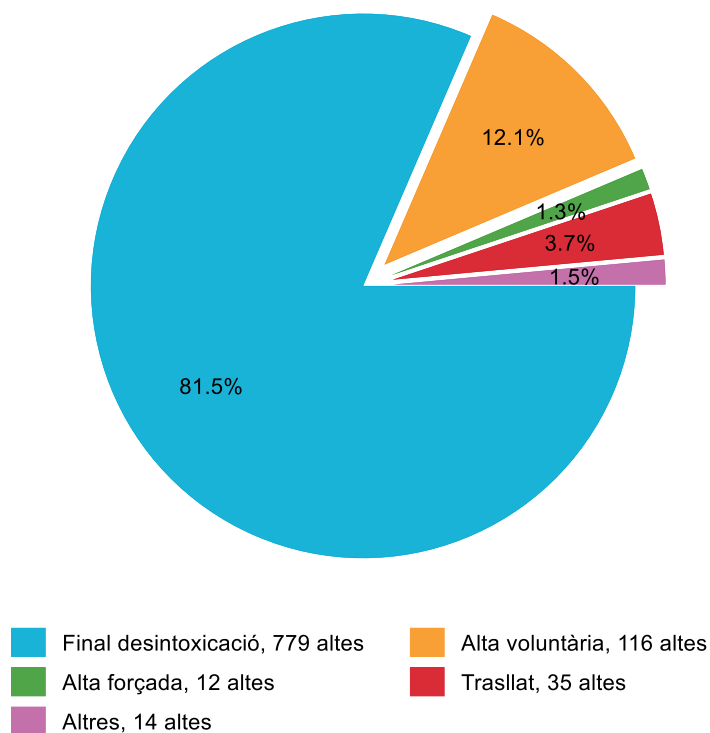
Per cada alta es pot notificar un màxim de tres drogues.

Motius de les altes de les UHD

4

En el 82% de les altes, el motiu de finalització va ser la fi del procés de desintoxicació hospitalària (figura 7), que hauria de ser seguit d'un procés terapèutic en un CAS de manera ambulatoria o en altres recursos, com les comunitats terapèutiques. El 12% va sol·licitar l'alta voluntària del procés de desintoxicació, valor una mica superior al de l'any 2020 (10%).

Figura 7. Altes notificades de la UHD segons el motiu de l'alta, n = 956

Els motius de l'alta en funció del sexe presenten valors força similars en els dos grups: les dones presenten valors una mica superiors de fi de la desintoxicació i els homes, d'alta voluntària. Entre les dones no s'observa cap cas d'alta forçada.

Taula 4. Altes notificades de la UHD segons el motiu de l'alta, en funció del sexe

Motiu d'alta	Homes	Dones	TOTAL
Final de desintoxicació	541 (79,9%)	238 (85,3%)	779 (81,5%)
Alta voluntària	89 (13,1%)	27 (9,7%)	116 (12,1%)
Alta forçada	12 (1,8%)	0 (0,0%)	12 (1,3%)
Trasllat	25 (3,7%)	10 (3,6%)	35 (3,7%)
Altres	10 (1,5%)	4 (1,4%)	14 (1,5%)
Total	677 (100,0%)	279 (100,0%)	956 (100,0%)

Nombre de dies d'hospitalització i reingressos de les UHD

5

En aquest apartat es mostren dades d'una sèrie d'indicadors de les UHD.

A la taula 5 es pot veure que la mitjana de dies d'hospitalització a les UHD de Catalunya és de 12 dies. Durant l'any 2021, hi va haver un total de 36 reingressos (4%) en el mateix any natural. El nombre de reingressos respecte a l'any anterior ha disminuït notablement (en el 2020 va haver-hi un 7% de reingressos). En el 47% dels casos, els reingressos van ser dones; el 31% dels qui van reingressar tenien entre 41 i 50 anys, i en el 31% dels casos, la droga principal que va motivar el reingrés va ser l'alcohol, seguit en el 20% per la cocaïna.

Taula 5. Dies d'hospitalització i percentatge de reingressos per UHD

UHD	TOTAL	Dies hospitalització Mitjana (DE)	Reingressos Nre. (%)
UHD Hospital de Sant Pau	319	12,3 (5,0)	13 (4,1%)
UHD Hospital del Mar	93	11,2 (6,1)	3 (3,2%)
UHD Hospital de Bellvitge	69	8,0 (2,7)	0 (0,0%)
UHD Hospital Germans Trias i Pujol	46	10,0 (5,4)	1 (2,2%)
UHD Hospital Mútua de Terrassa	37	11,8 (25,5)	1 (2,7%)
UHD Hospital Parc Taulí	40	8,3 (5,2)	0 (0,0%)
UHD Hospital Joan XXIII	47	9,2 (3,8)	1 (2,1%)
UHD Hospital Santa Maria de Lleida	14	5,0 (5,6)	0 (0,0%)
UHD Hospital Santa Caterina	81	11,5 (6,2)	3 (3,7%)
UHD Hospital Vall d'Hebron	79	13,2 (7,3)	3 (3,8%)
UHD Hospital Clínic	131	16,2 (10,4)	11 (8,4%)
Total	956	11,9 (8,3)	36 (3,8%)

DE: desviació estàndard

Taxes d'altres d'UHD per regions sanitàries

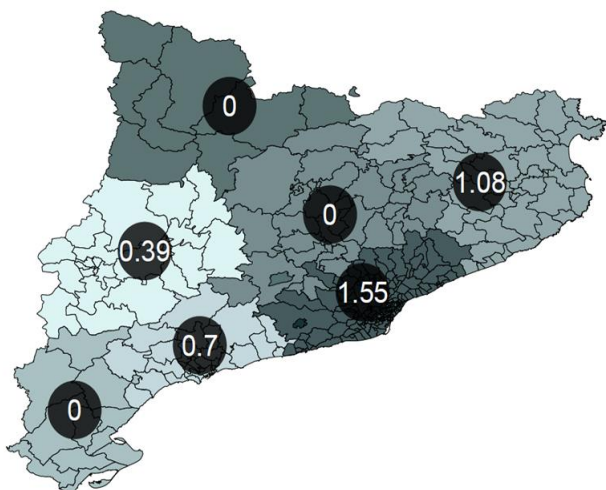
6

Aquest darrer any s'ha realitzat l'estudi de les taxes d'altres d'UHD segons la regió sanitària en la qual la UHD està situada. Per això, s'han calculat les taxes estandarditzades per edat i regió sanitària per cada 10.000 habitants.

La taxa d'altres d'UHD és la relació entre el nombre d'altres en un any concret i la població d'aquell any, expressada per cada 10.000 habitants. Atès que, a les regions sanitàries del nostre país, la població té una diferent distribució per grups d'edat, s'han ponderat les notificacions d'altres seguint l'estructura de la població de Catalunya (població de referència), i això permet eliminar la variabilitat d'estructura d'edat entre les regions. Això també permet calcular una taxa com la mitjana ponderada d'altres d'UHD per grups d'edat i validar la comparació entre regions sanitàries.

Les 11 UHD que formen part de la XAD estan ubicades a les regions sanitàries de: Barcelona, Camp de Tarragona, Girona i Lleida. Les regions sanitàries d'Alt Pirineu i Aran, Catalunya Central i Terres de l'Ebre no disposen de cap UHD. A la figura 8 es mostra el mapa amb les taxes d'altres d'UHD segons la regió sanitària d'ubicació de la UHD. La taxa de la regió sanitària de Barcelona és la més elevada (1,55 altres per cada 10.000 habitants), seguida de la de Girona (1,08 altres per 10.000 habitants).

Figura 8. Mapa amb les taxes d'altres d'UHD ponderades per edat per cada 10.000 habitants, segons la regió sanitària de la UHD

Les UHD són recursos que no estan sectoritzats, la qual cosa permet que les persones puguin ser ingressades en una regió sanitària diferent a la de la seva residència.

A la taula 6 es presenta la distribució de les altes notificades en funció de la regió sanitària on residia la persona i segons la regió sanitària de la UHD on va ser ingressada. Va haver 17 altes de persones que residien en regions sanitàries que no disposaven de cap UHD. També es va observar que hi havia persones que van ingressar en UHD de regions sanitàries diferents a la de la seva residència. El 32% (n=20) de persones residents a Tarragona van ingressar en una UHD fora de la seva regió sanitària; i el 15% (n=13) de les persones residents a Girona no van ingressar en la UHD de la seva regió sanitària.

Taula 6. Distribució de les altes notificades en funció de la regió sanitària de residència i de la regió sanitària de la UHD

Regió sanitària de residència	Barcelona	Camp de Tarragona	Girona	Lleida	TOTAL
Alt Pirineu i Aran	0 (0,0%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)	2 (100,0%)	2 (100,0%)
Barcelona	770 (99,6%)	1 (0,1%)	2 (0,3%)	0 (0,0%)	773 (100,0%)
Camp de Tarragona	14 (22,6%)	42 (67,7%)	5 (8,1%)	1 (1,6%)	62 (100,0%)
Catalunya Central	8 (100,0%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)	8 (100,0%)
Girona	13 (14,9%)	0 (0,0%)	74 (85,1%)	0 (0,0%)	87 (100,0%)
Lleida	2 (15,4%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)	11 (84,6%)	13 (100,0%)
Terres de l'Ebre	3 (42,9%)	4 (57,1%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)	7 (100,0%)
Desconegut	4 (100%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)	0 (0,0%)	4 (100,0%)
Total	814 (85,1%)	47 (4,9%)	81 (8,5%)	14 (1,5%)	956 (100,0%)

Finalment, a la figura 9 es mostra el mapa amb les taxes d'altres d'UHD segons la regió sanitària de residència de la persona ingressada. Les regions sanitàries de Barcelona, Girona i Camp de Tarragona són les que presenten les taxes més elevades (1,47 a Barcelona; 1,16 a Girona; i 0,95 al Camp de Tarragona).

Figura 9. Mapa amb les taxes d'altres d'UHD ponderades per edat per cada 10.000 habitants, segons la regió sanitària de residència de la persona ingressada

